

BERNARD
VLASTNÍ CESTOU

DALŠÍ ČÍSLO V LEDNUI
MIROSLAV ONDŘÍČEK
MÁRQUEZ – JIRKŮ
TOUR DE FRANCE '05
PIVO A ZDRAVÍ...

Vlastní cesta

PLAYBOY
intelligentní čtení
pro inteligentní muže

uvařil Jan Kotyza
foto Markéta Navrátilová

bon appétit

husa

krmená
sladovnickým
ječmenem
s nádivkou
z husích drobů

Pečínka Den odleželá, vykuchaná, cca 5kg husa se očistí, osolí, okminuje i uvnitř a podlijí ze začátku asi 2 dcl svátečního ležáku Bernard. Peče se při teplotě 180°–190° pod poklicí. Při pečení se ještě jednou podlijí pivem, dále již podléváme vodou. Vypečené sádlo z husy mezi pečením se slívá a bedlivě se dohlíží, aby se nepřipálilo, jinak zhořkne v chuti. Když je husa měkká, odkryjeme poklici a z obou stran husu opečeme do růžova. Pak ji vyjeme z pekáče, přidáme část sádla, které jsme předtím slili, opatrně vysmahneme na tuk a zaprášíme hladkou moukou. Potom přidáme trochu vody a necháme asi 20 minut povařit na mírném ohni. Husu nastříháme na šest porcí, vložíme na chvilku do rozehřáté trouby a servírujeme s nádivkou z husích drobů a čerstvým červeným zelím.

Nádivka Uvaříme v osolené vodě žaludek, srdíčko a krk do měkka. Nakrájíme 1 a 1/2 veka na kostičky, dáme do mísy, pokropíme mlékem, aby veka byla zavlhlá, a přilijeme 1/2 kostky rozpuštěného másla, přidáme hrst nadrobno nasekaných kopřivových listů, 4 žloutky, namletá husí játra, stažený nadrobno nasekaný žaludek a srdíčko, špetku soli, trošku mletého muškátového květu. Tuto směs pečlivě promícháme a nakonec lehce vmícháme tuhý sníh z bílků ze 4 vajec. Formu vymastíme husím sádlem, vysypeme strouhankou, opatrně naskládáme připravenou hmotu do forem, přikryjeme hliníkovou fólií a pečeme v předehřáté troubě. Během pečení zkusíme špejli, zda se nádivka přestává lepit. Když nelepí – je hotová.

Po pivu se tloustne! Pivo ohlupuje! V pivu je alkohol, a to je droga! Vzniká na ni návyk, poškozuje lidské tělo i jeho funkce! Pivo škodí zdraví! To jsou některé argumenty odpůrců piva. Opravdu tento tradiční a populární nápoj člověku jenom škodí?

Je lékem, nebo jedem?

Pivo a alkohol

Alkohol – lépe řečeno etylalkohol, etanol či chemicky $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}$ nebo známější $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$ – je čirá tekutina charakteristické chuti a vůně, která vzniká především kvašením cukrů. Lidé alkohol často vyhledávají pro jeho psychotropní, hypnosedativní a uklidňující účinky > prostě proto, že zlepšuje náladu. Po požití se vstřebává, rychlost závisí na jeho koncentraci, dále na obsahu žaludku, přítomnosti oxidu uhličitého a obsahu tuku ve stravě. Hladinu alkoholu v krvi ovlivňuje požití množství, tělesná hmotnost, rychlosti vstřebávání i odbourávání látky.

Téměř veškerý požitý alkohol podléhá biotransformaci, která probíhá především v jaterní tkáni. Alkohol je odbouráván oxidací na acetaldehyd. Slouží k tomu tři mechanismy. Hlavním je degradace alkoholu za přispění enzymu alkoholdehydrogenázy. Druhý systém – tzv. MEOS (microsomal ethanol oxidizing system) – se uplatňuje při vyšších koncentracích alkoholu a jeho aktivita stoupá při pravidelném zvýšeném pití. Podstatně méně významným degradačním mechanismem je jaterní kataláza. Alkoholdehydrogenáza je i v žaludku, a tudíž působí na alkohol už tam. Její výbava u žen je podstatně nižší než u mužů, což může částečně vysvětlovat nižší toleranci alkoholu > prostě něžné pohlaví toho většinou snese méně.

Odbourávání alkoholu neprobíhá příliš rychle, a tak by člověk měl vždycky myslet na dostatečně dlouhý časový úsek mezi požitím alkoholu a jeho úplnou přeměnou. Za hodinu se odbourává cca 0,1 g alkoholu na jeden kilogram hmotnosti a hladina alkoholu v krvi klesá rychlostí cca 0,15 promile za hodinu > prostě než si například řidič sedne za volant, měl by chvíli počítat. A ještě jedno srovnání: zatímco destiláty obsahují 40–60 % alkoholu, víno 12 %, pivo pouze 2,5–5 %.

Pivo v minulosti

S nejrůznějšími připomínkami prospěšnosti piva či dokonce se zmiňováním jeho léčivých účinků se setkáváme často i v historickém písemnictví. Slavná postava české pivovarské minulosti sládek F. O. Poupě říká: „Pivo má hasiti žízeň a scházející vlhkost v těle nahrazovati, poněkud sytiti, nikoli však nadýmati a zácpu působiti, umdlené tělo posilovati, moč k poměru k požitku i s krupicí vyměšovati, aby se předcházelo tvoření kamene, stolicí podporovati, žaludek zahřívati a ne jako mnohá piva chladiti.“

V minulosti pivo plnilo nejen funkci nápoje, ale hrálo roli komplexně dietetickou. Tvořilo významný podíl ve výživě nejširších vrstev

obyvatelstva, a to jak ve své přirozené podobě, tak jako základ či součást nejrůznějších pokrmů. Běžně se snídal chléb se sýrem zapíjený řídkým pivem nebo se chléb do piva nalámal. Z piva se připravovaly i omáčky a šťávy a hlavně polévky. Jeden obecně zdravotní přínos piva je nesporný. V době nekontrolovatelného šíření nákaz a epidemií předávaných alimentární cestou bylo pivo relativně bezpečnou potravinou. Bylo z převažně vody a navíc ho částečně stabilizoval oxid uhličitý a alkohol.

Pivu byly přisuzovány přímé účinky zdravotní či léčivé a za tím účelem byla připravována piva medicínální, o nichž se v roce 1700 zmiňuje Thienem: „Pivo višňové – pro ty, kdo trpí na kámen, pivo šalvějové – aby se upevnily zuby v dásních, pivo pelyňkové – proti žloutence a vodnatelnosti, pivo rozmarýnové – proti trudnomyslnosti, pivo bedrníkové – proti suché nemoci, pivo levandulové – proti pakostnici a mrtvici.“ > Prostě lék téměř na vše.

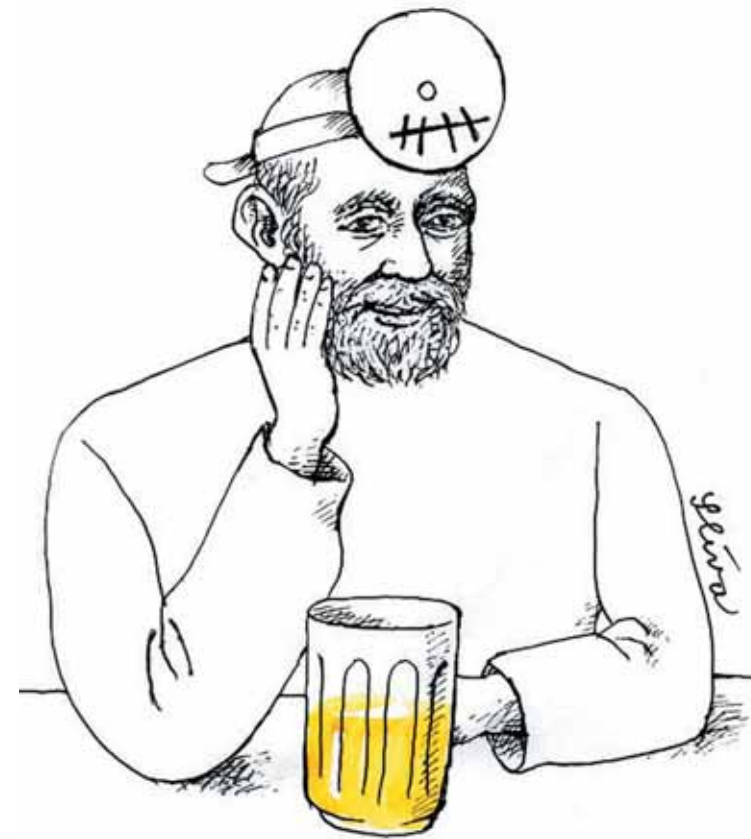
Pivo a pitný režim

Většina naší populace přijímá málo tekutin, a pokud jsou to navíc hlavně kofeinové nápoje, které mají močopudné účinky, dochází u mnoha lidí ke stavu označovanému za sníženou hydrataci až dehydrataci. To je stav spojený s řadou zdravotních rizik, se zahuštěním vnitřního prostředí a nebezpečím vzniku oběhových poruch, močových či žlučových kamenů, močových infekčních postižení, poruch vyměšování, poruch psychických funkcí – člověk je předrážděný, nesoustředěný, bolí ho hlava...

O nutnosti dostatečné hydratace organismu tedy není pochyb. Část potřebného příjmu tekutin je možné hradit pivem, které je vhodným rehydratačním nápojem pro svůj vysoký obsah vody (92 %), iontovou vyváženost, izotonickou povahu a nízký obsah alkoholu. Oproti pití běžných slazených nápojů není při pití piva organismus zatížen tzv. prázdnými kaloriemi a řadou zbytečných barviv a aromatizantů. Naopak s pivem přijímáme i řadu nutných minerálních látek, vitamínů, aminokyselin...

Pivo a srdce a cévy

Příznivé působení piva na srdce a cévní systém je jedním z nejdůležitějších a současně jedním z nejlépe prozkoumaných pozitivních účinků na lidský organismus. Pivo v umírněném množství vede k poklesu krevního tlaku, po požití dochází k rozšíření cév a optimalizaci vodního a minerálového hospodářství. Zásadní ochranný význam má v pivu obsažený alkohol, polyfenoly a flavonoidy a vitamíny

skupiny B při vzniku a rozvoji aterosklerózy s následky v podobě ischemické choroby srdeční, infarktu myokardu, cévní mozkové příhody – mrtvice, ischemické choroby dolních končetin apod. O vztahu alkoholu a ischemické choroby srdeční publikované studie prokázaly, že s mírnou konzumací alkoholu klesá riziko jejího vzniku. Působením uvedených složek piva dochází ke zvýšení příznivé frakce cholesterolu – tzv. HDL, který provádí transport cholesterolu z tkání do jater, dále dochází ke snížení nebezpečné frakce cholesterolu – tzv. LDL. Ten naopak vede k ukládání cholesterolu do cévní stěny a k rozvoji aterosklerózy. Vitamíny skupiny B se uplatňují při snížení hladiny homocysteinu, který se rovněž podílí na vývoji aterosklerózy. Významné je i působení flavonoidů na funkci krevních destiček, které brání vzniku krevních sraženin.

Rozšíření cév vede nejenom k poklesu krevního tlaku, ale i k lepšímu prokrvení důležitých orgánů. V neposlední řadě se v ochraně před nemocemi srdce a cév uplatňuje schopnost piva odbourávat napětí a stres.

Pivo a obezita

Obezita vzniká, když energetický příjem člověka převyšuje energetický výdej. Výčepní pivo (desítka) obsahuje přibližně 1500 kJ/l, ležák (dvanáctka) přibližně 1800 kJ/l. Pokud tyto hodnoty započítáme do celkové vyrovnané energetické bilance, riziko zvyšování hmotnosti nehrozí; dokonce je tomu naopak. Bylo prokázáno, že pravidelná umírněná konzumace piva nejenže nevede k obezitě, ale může být spojena i s poklesem hmotnosti a obsahu tuku v těle. Energetická hodnota většiny

běžných slazených nápojů je totiž vyšší než energetická hodnota piva (limonády, kolové nápoje, džusy obsahují cca 1700–2300 kJ/l). Dále se uplatňuje již zmíněný příznivý zásah do metabolismu tuků a cukrů. V pivu obsažený chrom a zinek působí na aktivitu inzulínu a tím i na stabilizaci hladin krevního cukru. Rozkolísání hladin může vést k nezvladatelné chuti na sladké a tím i ke zvýšení příjmu energie.

Pivo a nádory

Příčiny nádorových onemocnění nejsou beze zbytku prozkoumány. Přesto je známo, že jedním z významných rizikových faktorů jsou tzv. volné radikály. V pivu jsou ve významném množství obsaženy látky zvané polyfenoly, flavonoidy, které zasahují do oxidačně-redukčních pochodů v organismu a mají mohutné antioxidační účinky, vedou k tvorbě chelátových vazeb s kovovými ionty. Působí jako zametači volných radikálů. V ochraně proti nádorovým onemocněním mohou sehrát jistou úlohu i balastní látky typu ligninu.

Pivo jako potravina

Pivo je nápojem i potravinou. Obsahuje většinu pro život nutných látek, je zdrojem energie. Na činnost zažívacího traktu působí pivo především prostřednictvím oxidu uhličitého a hořkých látek chmele, které vedou k prokrvení sliznic, stimulují tvorbu slin a trávicích šťáv i žluči. Pivo tak může posloužit i jako prostředek k povzbuzení chuti k jídlu. Příznivý poměr minerálů a obsah vody může působit jako ochranný faktor vůči vzniku cholelitiázy, ale i urolitiázy. Balastní látky jako lignin představují nestravitelné složky, které upravují funkci střev a vyprazdňování.

Pivo je bohatým zdrojem vitamínů skupiny B – thiaminu, riboflavínu, pyridoxinu, niacinu, kyseliny listové. Tyto vitamíny ovlivňují řadu metabolických procesů, funkcí nervového systému, hladinu homocysteinu, brání vzniku kožních poruch či vývojových vad.

Pro zdraví není nepodstatný ani obsah cizorodých látek v potravinách. V tomto pohledu je pivo potravinou přímo vynikající, neboť díky technologii výroby i přísným vstupním a výstupním kontrolám je obsah cizorodých látek v pivu minimální. Také z hlediska mikrobiální kontaminace je pivo potravinou bezpečnou, protože tepelná úprava při výrobě a antimikrobiální a stabilizační efekt alkoholu, oxidu uhličitého a izo-alfa-kyselin, obsažených ve chmelu, zajišťují mikrobiologickou bezpečnost tohoto nápoje.

Pivo a klady i zápory

Pokud si někdo dopřává denně více než 40 až 60 gramů alkoholu, riskuje vznik závislosti a dále poškození jater, slinivky a nervového systému. Myslet by měl i na energetický obsah piva > prostě aby mu nevyrostl pivní břich.

O pozitivním vlivu umírněného pití piva na lidské zdraví svědčí předchozí kapitoly. Slavný lékař Paracelsus říká: „Určitá substance může být jedem, ale i léčivem či potravinou, záleží na požitém množství.“

S tím se dá jen souhlasit. Složkou piva, o které toto tvrzení platí absolutně, je alkohol. V malém množství je lékem, ve velkém jedem. Při umírněné konzumaci piva jsou jeho příznivé účinky na lidský organismus a jeho zdraví nezpochybnitelné. Každý má svobodnou volbu v tom, jak naloží s fakty a jak se ve vztahu k pivu zachová > prostě jestli si skočí na jedno, nebo na deset.

Redakčně upravená přednáška, která zazněla na Českém semináři o vlivu alkoholu na lidské zdraví.

Dejan Stajberger
Kreativní ředitel EURO RSCG

Minirozhovor s Dejanem Stajbergerem, kreativním ředitelem reklamní agentury EURO RSCG

Proč spolupracujete s Rodinným pivovarem Bernard a čím je pro vás tato spolupráce zajímavá?

Stanislav Bernard je jedním z mála lidí, kteří mají přesnou vizi o tom, co chtějí realizovat a čeho dosáhnout. Namísto výzkumných skupin při tom používá svou vlastní hlavu, cit a intuici. „Less tests, more testicles“, to je jeho filozofie. Je to dobrá filozofie a držím se jí i já. Bez ní bychom nemohli jít dál a dělat něco nového, překvapivého.

V čem se reklama pivovaru Bernard odlišuje od reklamy „běžné“ firmy?

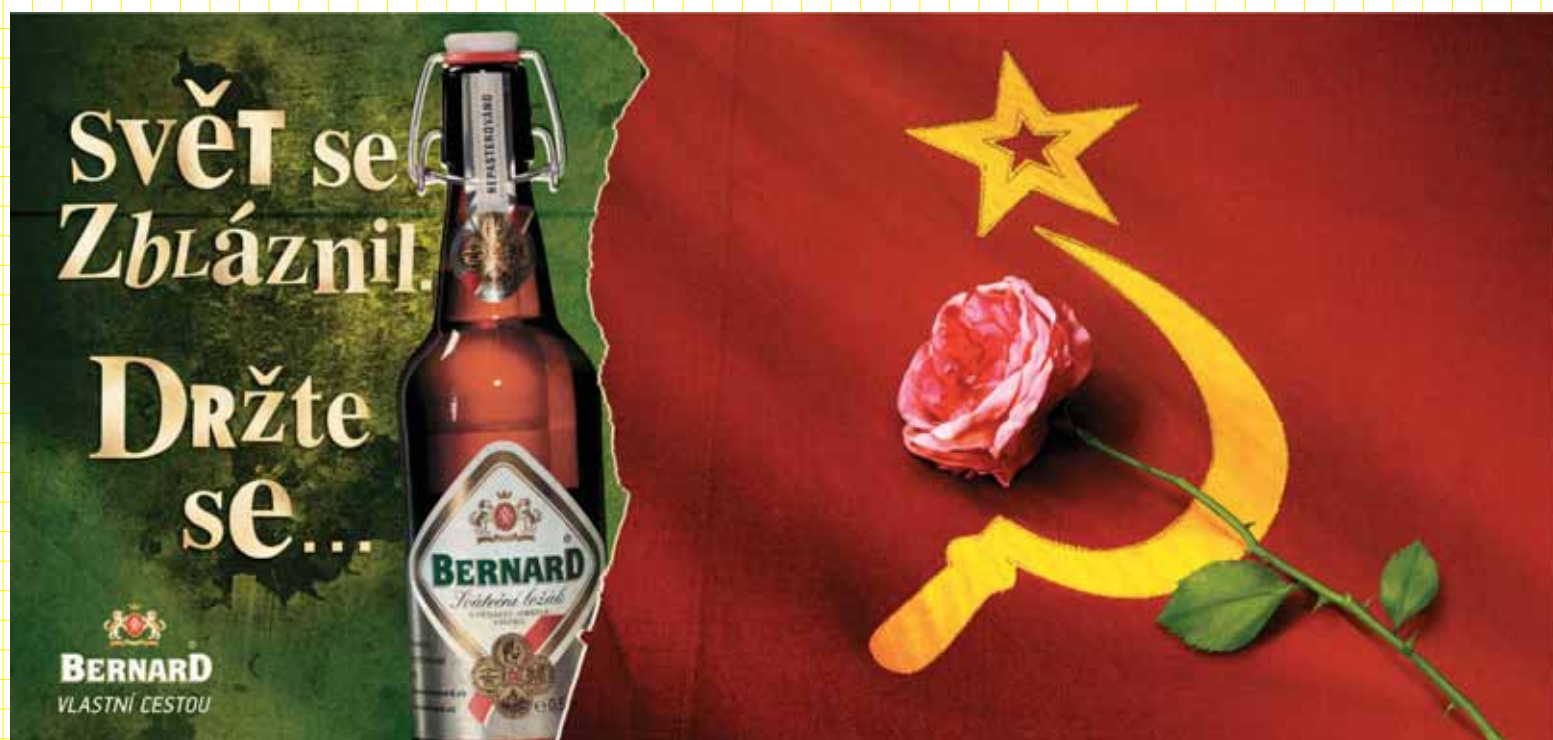
Jak jsem už říkal, Stanislav Bernard používá hlavu a ke své cílové skupině promlouvá chytře. On i značka Bernard

jdou svou vlastní cestou. Mají koule a názor.

Jak vidíte budoucnost vaší spolupráce s pivovarem Bernard?

Ze značky Bernard chceme společně vytvořit značku kultovní. To není jednoduchá záležitost. Chce to spoustu času a také množství dobrých, originálních nápadů, které našťastí máme. Každopádně budeme i nadále pokračovat svou vlastní cestou, tou jedinou správnou, která vede tam, kam chceme společně dojít.

Vytvoříme kultovní značku...

beata[®]
R A J S K A

Ach, Juleku, Juleku...

Naproti činžáku, kde Tomáš bydlel, v rohovém domě s prodejnou mléčných lahůdek žila vdova po národním hrdinovi Julkovi Fučíkovi. Každé ráno – v černém kostýmku a s prsama plnými medailí a řádů, takže chrastila a cinkala – navštěvovala prodejnu v přízemí, a aniž by si všímala fronty, přišramotila se rovnou k pultu. Ještě než zaskřehotala dnešní objednávku, načmárala do Knihy přání a stížností, s čím byla nespokojená včera. Celému světu žalovala, že rohlíky nebyly dost vypečené a housky byly málo nebo hodně slané, a pod tím vždycky stálo Gusta Fučíková, vdova po Julekovi Fučíkovi. Prodavačky jí měly plné zuby, ale mlčely. Bály se jí a taky nechtěly zdržovat ostatní.

Ten den se Gusta Fučíková oblékla, jak nejlíp uměla. Po obědě se pro ni měl zastavit řidič a služebním vozem ji odvézt před Park kultury a oddechu Julia Fučíka. Juleka, jak by řekla ona. Povede totiž zpodobňující komisi. Zpodobňující komise vedla už mnohokrát, a když prohlásila: „Tohle přece není můj muž. Tohle není můj Julek!“ mohli se všichni sochaři včetně zasloužilých i národních umělců stavět na hlavu; zakázku nedostali.

Pak její pohled padl na koberec. Byl už trochu prošlapaný. Přešla po něm k telefonu a zavolala řidiče. „Ještě se někde zastavíme,“ oznámila mu, „přijedte o hodinu dřív!“

Tomáš byl mladík asi tak osmnáctiletý a řekněme, že v životě tápal. Neměl žádnou představu o tom, co by měl dělat. A bylo mu to jedno. Po několika pokusech vyučit se skončil jako prodavač v Domě koberců. Stál za pultem a většinu času se nepřičetně nudil. Tomáš byl mánička a kvůli vlasům měl neustálé spory se svým okolím. Vlastně ho ze všech učilišť vyhodili jen kvůli nim. Když se učil elektrikářem, na chodbě před ředitelnu dokonce visel obrázek jakési ideálně ostříhané hlavy učně. Ideální hlava (ideálního) učně měla vlasy pouze do třetiny ucha a pro větší názornost byla zobrazena z ánfasu i z profilu.

V Domě koberců Tomášovy dlouhé vlasy nikomu nevodily. Respektive nevodily jeho vedoucímu.

„Tomáši...“ přišel za ním ráno šéf, „dneska k nám zavítá delegace vietnamských soudruhů...“

„Hmm...“ nepřítomně zamumlal Tomáš, „to je vod nich hezký.“

„No... telefonoval soudruh náměstek,“ pokračoval nejistě vedoucí, „a ptal se, jestli tady ještě pracuješ, a pokud ano, že si teda máš vzít dopoledne volno.“

„Jako aby mě soudruzi neviděli?“

„No jo...“ odkašlal si vedoucí a bylo na něm vidět, že se cítí trapně. Tomáš pokrčil rameny: „Někam si zaskočím a vrátil bych se po obědě.“ „Klidně, po obědě to bohatě stačí...“

Tomáš se znovu převlékl do pracovního pláště a zasunul se za pult. Chvilí pozoroval lidi, kteří procházeli kolem výlohy, a tiše jim záviděl jejich svobodu. Už jenom ten fakt, že jsou na ulici, jim záviděl, protože není nic strašnějšího než být někde pod zámekem. Byl hluboce zabraný do svých úvah, a tak si ani nevšiml, že před obchodem, v místě, kde je stání zakázáno, zabrzdila černá šestsettrojka, ze které se pracně vysoukala podivná bytost v kostýmku a s řády na prsou.

„Kristepane!“ zanaříkal vedoucí, který stál u druhého pultu. „Copak nestačili vietnamští soudruzi? To je snad přímo vona! Tomáši!“ sykl na něj, „proboha, radši zmiz!“

Jenže než se stačil Tomáš probrat a pochopit, oč tu vlastně běží, vstoupilo to omšelé stvoření sebevědomě dovnitř a postavilo se přímo před něj.

„Potřebovala bych nějaký peršan, slečno... nebo co to vlastně jste!“ pronesla navýsost nepřijemným hlasem a dodala: „Jistě víte, kdo jsem já?!“

„Jistě...“ řekl Tomáš, protože ho nic jiného nenapadlo. „Máme tady celou řadu peršanů, ale musíte se mnou do skladu.“

„Přineste mi jich pár ukázat!“ poručila hlasem, který nepřipouštěl diskusi, „chci je vidět na denním světle!“

Tomáš neochotně přikývl a zvolna se vydal do skladu, odkud se po nějaké chvíli vrátil obtížený čtyřmi perskými koberci. Cestou si stačil všimnout, jak se vedoucí láme v pase, a zaslechl cosi o tom, jaká je to čest, že soudružka navštívila právě jejich obchod. Když zahlédl Tomáše, jak se s těmi koberci vleče, zatleskal na něj, aby ho popohnal. Tomáš spíš ubral na tempu a polohlasně prohodil: „Aby ses, vole, neposral...“ Pak s heknutím hodil koberec na pult. „Takhle se to, milá paní, nedělá,“ neodpustil si, „normálně se prohlíží zboží ve skladu...“

Vedoucí po něm loupl očima tak zle, že se zarazil a jen udíveně zíral na svého šéfa a přemýšlel, proč se ten chudák před tou babou tak plazí. Ta stála, probírala se peršany a občas poznamenala něco jako: „Ach ne! Tenhle taky ne! Tenhle už vůbec!“ Pak se Tomáše zeptala, na co že ještě čeká, a hnala ho ven i s těmi těžkými rolemi. Na ulici vyndala z kabelky brýle a s těmi brýlemi na nose se dala zase do vzdychání, že to není ono, ať jí přinese ze skladu další. Tomáš si nandal peršany na ramena a s klením se vydal pro novou várku. Jenže to dopadlo stejně. Ruce se mu začínaly trochu třást a už se mu zajídalo to její věčné: „Toto je moc hnědé... Toto je moc divoké... Toto... Toto...“ Nakonec si nechala dva peršany rozložit v krámu na podlaze a pak nad nimi stála, vzdychala a stále opakovala: „Když já nevím... Já opravdu nevím...“

Tomáš to už nevydržel: „Když, paní, nevíte, co kdybyste se poradila s manželem?!“

V obchodě nastalo hrobové ticho. Jediný zvuk byl slyšet odkudsi z nebe, protože beránek tam právě rozlomil sedmou pečť. Nejdrásavěji ten zvuk pocítoval vedoucí; proč by si jinak zakrýval rukama uši a naříkal a volal: „Jau! Jau! Tomáši, to ne!!!“

„Takhle mě ještě nikdo nikdy neurazil! Já jsem Gusta Fučíková! Vdova po národním hrdinovi!!!“ vrískala ometálovaná ženská a celá se třásla. Potom dostala strašlivý záchvat a svalila se na zem, přímo na peršany, válela po nich suď a křičela: „Juleku! Ach, Juleku!!!“ A to tak dlouho, dokud se jí nezlomil hlas. Někdo z personálu jí konečně přinesl sklenici vody. Trochu se probrala, ale byla tak zesláblá, že jí museli do šestsettrojky pomáhat vedoucí i s řidičem.

Úryvky z delší povídky.

věhlasné vinice u Saint-Etienne

s Lukem, Grace a Isabelle na stupni vítězů v Paříži

L.A.
18.09.1971*
Plano_Texas USA

Když Lance Armstrong získal svůj první žlutý trikot na Tour de France 3. července 1999, dal milionům lidí naději. Ve 27 letech tehdy dokázal, že existuje život po rakovině. V posledním závodě jeho kariéry 24. července 2005 už nebylo co dokazovat. Když Lance vystoupil na podium na slavné Champs-Élysee v Paříži, řekl, že mu je líto těch, kdo nevěří v cyklistiku a ve sport, těch, kteří zůstávají cynici a skeptici: „Je mi líto, že nedokážete snít velké sny, že nevěříte v zázraky.“ Sedminásobný vítěz Tour de France, který je ve svých 33 letech mnohými považován za největšího cyklistu všech dob, dal lidem nejen naději, ale i víru v sebe sama. V tu neděli odešel jeden z nejvýjimečnějších sportovců naší doby – co dokázal, nebude nikdy zopakováno, a to nejen na poli sportovním.

jeden ze žlutých symbolů Tour de France

nikým nerušen – Armstrong na startu etapy

Col de l'Aubisque v Pyrenejích

Jörg Jaksche šplhá do cíle horské etapy

několikaminutový únik na cestě do Le Puy en Velay

oddaný team Discovery

Tour de France '05
byla naposledy
ve znamení feno-
menálního cyklisty
Lance Armstronga,
asi nejvlivnějšího
sportovce naší
doby.

V prvním pololetí roku 2005 byl výstav pivovaru 67,4 tisíc hektolitrů, jde o meziroční nárůst o 14 procent, v tržbách za pivo představuje nárůst 30 procent.

Velký zájem médií i veřejnosti zaznamenaly další díly billboardové kampaně Svět se zbláznil, držte se..., která rychle a vtipně reaguje na aktuální absurdity české scény. Pozornost vyvolal zejména Policejní odposlech, na němž policista s hrnkem na zdi naslouchá cizímu hovoru.

Fotbalové družstvo má 11 hráčů a přesně tolik nejrůznějších ocenění získal v roce 2004 pivovar Bernard.

Třetí český seminář o vlivu alkoholu na lidské zdraví připravuje pivovar ve spolupráci s Medica Publishing. Významní čeští lékaři budou přímo ve výrobní hale přednášet o tom, že umírněné pití alkoholu a hlavně piva není lidskému zdraví nebezpečné, ba naopak může být i prospěšné.

Mezi tři nejpopulárnější česká piva zařadili značku Bernard novináři. Do ankety Naše pivo 2005 bylo nominováno 68 piv a hlasovalo o nich 117 redakcí. Letošní úspěch je zlepšením, vloni se o třetí místo pivovar dělil.

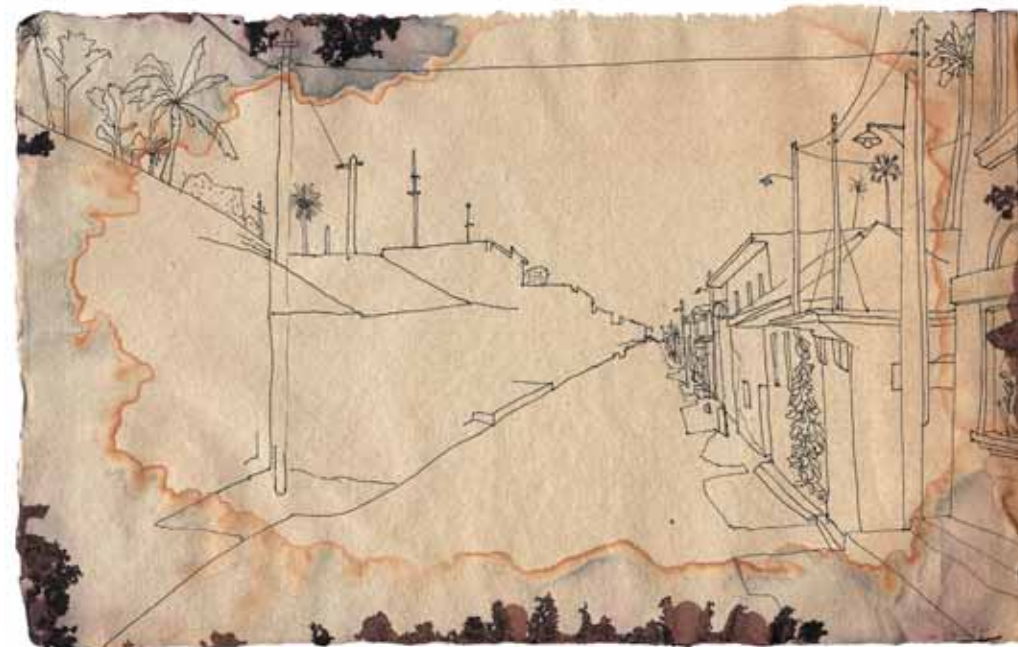
V prestižní soutěži CZECH TOP 100 pro rok 2005 se Rodinný pivovar Bernard stal třetí nejobdivovanější firmou v českém potravinářském a tabákovém průmyslu. Rozhodli tak vybraní vrcholoví manažeři, analytici, zástupci profesních asociací i vysokých škol. V kraji Vysočina byl pivovar na prvním místě počtvrté za sebou.

Speciální černé pivo Bernard 13° zvítězilo už počtvrté za sebou v soutěži Česká pivní pečť 2005 v Táboře. Bylo nejlepší v kategorii tmavých speciálů a patří mezi nejúspěšnější piva všech patnácti ročníků.

Výstav pivovaru byl v loňském roce 127,8 tisíc hektolitrů nepasterizovaného piva Bernard. Meziroční nárůst dosáhl 3,8 procenta.

»Vaše internetové stránky se mi moc líbí. Teď jsem opravdu na své příjmení hrdá. I když je mi teprve 14 let, vaše pivo jsem už vyzkoušela a moc mi chutná.«
Iva Bernardová
z e-mailové pošty pivovaru 6/9/2005

Pivovar vyhlásil celoroční soutěž zaměřenou na lepší ošetření čepování piva Bernard. Rozhodovat se bude podle 10 kritérií kvality a výsledky budou známy na podzim roku 2006. Hodnoceny budou všechny značkové restaurace, bary, kavárny i hotely.

B.J.

10.04.1955*

Zlín

Maliř, profesor pražské VŠUP, který se vedle malby věnuje i plastice a grafice. Často vystavuje doma i v zahraničí. Patří k nejpozoruhodnějším českým ilustrátorům.

©2004 movado group, inc.

klenoty
A U R U M

e-mail: info@klenotyaurum.cz
tel.: +420 284 829 165
www.klenotyaurum.cz

MOVADO

the art of time

mikhail baryshnikov, dancer, creative force.
museum® automatic. 21-jewel movement.
exhibition case back. stainless steel.
black dial. swiss made. water resistant.
movado is recognized for its innovation in watch design
and time technology and for its longtime association
with artists and the arts. movado.com

Sen nepřestanete snít

Bomba, splněný sen, kniha v podobě, jaká v beletrii vydané v Česku snad ještě nebyla! S deseti čtyřstránkovými barevnými ilustracemi a s více než padesáti jednostránkovými. Ne bibliofilie, ne umělecká monografie, ale dnes už klasický román.

Malíř Boris Jirků výtvarné ztvárnění Podzimu patriarchy promýšlel a připravoval celý rok, i když věděl, že takovou práci nemůže nikdo opravdu zaplatit. Román nositele Nobelovy ceny za literaturu Gabriela Garcíi Márqueze ho však natolik přitahoval, vzrušoval, že byl ochotný zapomenout na honorář, a dokonce chtěl sám shánět peníze. Nepřemýšlel o tom, že má pouze ústní příslib, žádnou smlouvu; šlo mu o jediné – aby kniha mohla vyjít. Čeští čtenáři sice Márquezův román znají, ale pouze v „běžném“ vydání.

S vynikajícím jihoamerickým autorem se Boris Jirků potkal už několikrát a vždycky to byla událost. Dodnes milovníci krásných knížek shánějí po antikvariátech Sto roků samoty i Kroniku ohlášené smrti, které vyšly v osmdesátých letech.

„Podzim patriarchy jsem objevil před dvaceti sedmi lety v knihovně svého přítele. Autorovo jméno mi tehdy nic neříkalo, ale když jsem do knížky nahlédl, hned jsem si ji půjčil a už nevrátil. Přečetl jsem to dokonalé podobenství o moci a zvůli mnohokrát a doslova jsem propadl zvláštnímu světu, v němž se dějí neuvěřitelné věci. Dá se tu například koupit a odvézt Karibské moře, po kterém zůstanou v písku dřevěné koráby z patnáctého století. Márquez se nebojí žádné mystifikace, žádné nadsázky, míchá dvacáté století s dávnou minulostí.“

Ani Boris Jirků se nebál. Jeho ilustrace jsou až křiklavě barevné a poněkud šilené, zaplněné nejrůznějšími motivy, lidskými postavami, zrůdami, živočichy, hmyzem... A do toho přijíždí vlak s lokomotivou ve tvaru prasečí hlavy a jinde stodvacetiletý diktátor, jehož tvář nikdo nezná, leží ve vaně a hraje si s lodičkami. To všechno má svůj hluboký smysl a souzní s neobyčejnou barvitostí děje.

Po Márquezově vzoru také malíř přišel se svou mystifikací: „Při své návštěvě Brazílie jsem v džungli našel starý deník jedné z postav románu. Byl už hodně zničený, ale mně se ho podařilo zachránit a najít i chybějící listy. Kresby v něm jsou zprávou o násilí a zvůli a právě ony mě inspirovaly k namalování těch velkých ilustrací.“

Podzimem patriarchy si Boris Jirků chtěl splnit svůj sen, který se začal rodit už před lety, ale bohužel je to jinak. Na ilustrované vydání se nakladateli nepodařilo zajistit autorská práva, i když se to zdálo jako rutinní záležitost. Márquezovy knihy vycházejí v Knížním klubu, jenže slavný spisovatel prý nikdy nedovoluje vydávání svých románů s ilustracemi, protože se obává, že by neodpovídaly jeho představám. A knihy z Československa osmdesátých let? Stála tu železná opona a za ní, směrem na východ, se právo zrovna moc nerespektovalo. Možná to ale bylo úplně jinak – u Márqueze nic nemůže překvapit.

A co Boris Jirků – bez knihy, bez honoráře... „Peníze jsou až v poslední řadě. Hlavně jsem chtěl, aby ta kniha byla! Není mi líto ani „ztraceného“ času. Díky práci na Podzimu patriarchy jsem se posunul zase dál a ilustrace můžu ukázat alespoň na výstavách a ve své monografii. Samozřejmě to není ono. Těžce jsem prožíval fakt, že kniha nevyjde. Ale pořád si tam vsunuju slůvko zatím, pořád věřím, že se něco stane, osudová náhoda – u Márqueze se nic nedá vyloučit! Sen přece nepřestanete jen tak snít.“

wow!

velky ohňostroj na konec

Mirek Lisy

Divokej Bill

Pivní slavnosti!

Humpolec 12—13/08/2005

Už pojedenácté! Super Bernard a super kultura! Špičky rocku — Chinaski a Divokej Bill! Totálně zaplněné náměstí! Nezdolný Děda Mládek Illegal Band! Super nálada! Klasika bez fraku — Pavel Šporcl! A je tu Rock'n'Roll Band Marcela Woodmana! Hvězdný ohňostroj! Tak za rok opět druhý srpnový víkend — podvanácté!

Pavel Šporcl

Děda Mládek Illegal Band

Michal Malátný & Chinaski

Miroslav Ondříček v létě 2005.

Natočit ještě nějaký film vás už neláká?

Ne. Poslední film jsem dělal v roce 2001 v Americe. Nejsem zdravotně v pořádku, beru prášky a už mi nestojí za to se do něčeho pouštět.

A co kdyby se ozval Miloš Forman?

Na tom jsme se už dohodli. On je prostě bojovník a má malé děti... A v Americe se stárne později, věková hranice, kdy lidé pořád ještě pracují, je hodně posunutá. Američané za sebou nemají to, co my. Na naší generaci se minulý režim hodně podepsal. Teď se věnuji filmové škole v Písku a dělá mi to radost. Být někde půl roku na natáčení už pro mě není. Ale nemůžu úplně stoprocentně říct, že by mě někdo nebo nějaká opravdu zajímavá látka nezlákali. Tak úplně si ty dvě věci nezavírám.

Nikdy vás nenapadlo přejít od kamery a posadit se do režiséřského křesílka?

Samozřejmě mě to napadlo, jako spoustu jiných lidí. Dostal jsem i několik nabídek – natočit scénář Jana Procházky a v Anglii Evžena Oněgina. Několikrát chybělo jen pár krůčků, ale prostě se to nenarodilo.

V mládí jsem měl představu, že bych třeba sám přišel s nějakou látkou, kterou bych chtěl režirovat, ale jako dospělý ne. Mě bavily všechny filmy s Milošem, protože to byly naše nápady. A říkali jsme – co si neuděláme sami, to nemáme. Nelituju toho, že jsem nереžiroval žádný film. Měl jsem nádherný život i přes všechno špatné, co mě potkalo.

Váš syn David je úspěšný režisér a producent, vedl jste ho k filmařině, nebo jste mu ji naopak rozmlouval?

Ani jedno, ani druhé. On chtěl už od dětství jít k filmu. Rozmluvil jsem mu jen jednu věc, aby dělal kameru. Když vidím jeho film, nijak mu do toho nemluví, ale podporuju ho. Mám radost, že točí zrovna v téhle době, kdy už neexistují instituce, které musely všechno schvalovat. Dneska je to jeho svobodná volba, žije ve svobodném světě, kdežto my žili v nesvobodném, kdy o nás často rozhodovali jiní. To je obrovský rozdíl.

M.O.
04.11.1934*
Praha

Kameraman, který natočil desítky filmů doma i v zahraničí a proslul zejména spoluprací se světoznámým režisérem Milošem Formanem. Do filmové historie vstoupily například snímky Lásky jedné plavovlásky (1965), Intimní osvětlení (1965), Mučedníci lásky (1966), Hoří, má panenko (1967), If (1969), Taking off (1970), Vlasy (1979), Božská Ema (1979), Ragtime (1980), Svět podle Garpa (1981), Silkwoodová (1982), Amadeus (1983), Valmont (1989). Za kameru ve Formanových filmech Amadeus a Ragtime byl nominován na prestižní cenu Oskar. Spolupracoval i s dalšími slavnými režiséry, např. s L. Andersonem, M. Nicholsem a I. Passerem. M.Ondříček je členem prezidia České filmové akademie a členem Americké filmové akademie. Za přínos mezinárodní kinematografii získal ocenění Americké asociace kameramanů.

Nezdá se Vám, že se příliš čepýříme?

EURO RSCG PRAGUE
Oh-la-la! Agentura roku, z roku na rok!
+420 220 897 600 www.euroscg.cz business.ideas@euroscg.cz

Je obrovský rozdíl mít svobodnou volbu a žít ve svobodném světě. My jsme žili v tom nesvobodném, kdy o nás často rozhodovali jiní.

Dávali vám rodiče najevo, jaké byste si měl vybrat povolání?

Ne, i když maminka si představovala, že bych měl vystudovat obchodní akademii. Ale pak se ani nedozvěděla, co budu dělat, protože umřela. Otec mě v tom, co jsem si vybral, podporoval. Tak to v naší rodině chodilo. Stejný postoj jako táta ke mně zaujal i děda k mému tátovi a já ke svému synovi Davidovi. Myslím, že není správné chtít dětem nalinkovat jejich život, měly by jít vlastní cestou.

Nebyla ta vaše poněkud klikatá?

Základní školu jsem skončil rok po únoru 1948, otec byl živnostník – holič a vlásenkář, a tak studium pro mě nepřipadalo v úvahu. Rok jsem se učil černému řemeslu, práci se železem. Pak jsem nastoupil do učení, obor filmový laborant. Až potom jsem se dostal do zpravodajského filmu jako asistent, byl jsem ostříž u hraného filmu, potom druhý kameraman... Myslím, že člověk musí mít nějaký sen, ale nestačí za ním jen jít. Stejně jako naše planeta není sama ve vesmíru, ani člověk není ve společnosti sám. Vždycky kolem sebe má lidi, s někým se srazí a odrazí se dál, někdo mu ublíží, někdo pomůže. Život je jako billiard, jednou vás to hodí tam, podruhé jinam.

Čili jste vlastně typický selfmademan?

Dá se to tak říct, ale na druhé straně jsem večerně studoval FAMU.

Vzpomenete si na nějakou důležitou křižovatku, kdy jste se rozhodoval kudy dál?

V naší branži je rozhodování časté. Chtěl jsem dělat celovečerní filmy a trvalo dvanáct let, než jsem se k tomu dostal. Chtěli po mně, abych točil dokumenty, šel do televize, jenže já směřoval jinam. Nebylo to jednoduché, protože tenkrát se tolik netočilo, ale nakonec jsem mohl dělat to, co jsem si přál.

Jistě jste se na Barrandově dostal do situace, kdy si jiní přáli, abyste pracoval na filmu, jehož scénář se vám nelíbil. Byl třeba příliš politický. Jak jste se tomu bránil?

V takové situaci jsem se ocitl mnohokrát, ale vyřešil je za mě pánbůh. O mou práci byl zájem, a tak mě za bolševické éry pořád někam tahali. Naštěstí se vždycky něco přihodilo, proč jsem to dělat nemusel. Například v roce 1969 jsem měl těžkou havárii, dlouho jsem ležel v nemocnici. Když jsem z ní vyšel o berlích, všichni si mysleli, že jsem přečkal svou smrt. Než mě mohli do něčeho uvrtat, odjel jsem do Ameriky točit s Milošem Formanem film *Taking off*, protože smlouva na něj byla uzavřena už v roce 1968. Celý ten rok jsem točil

v Anglii, ve Francii a v Rakousku, takže jsem se do ničeho nezamotal. Měl jsem štěstí, těch opravdu silných jedinců, kteří odolají tlakům a uspějí za každých okolností, je málo. V podstatě jsem poznal jenom jediného – Miloše Formana. Ten dovedl jít tvrdě za svým, a proto se dokázal prosadit i v Americe.

Když jste dotočil film *Taking off*, nepřemýšlel jste o tom, že byste stejně jako Forman v Americe zůstal?

O tom přemýšlím často, jestli jsem neudělal hloupost, když jsem se vrátil. Ono se sice říká, že změna je život, ale někdy je toho na člověka moc. Na emigraci jsem myslel už v pětadesátém, to jsem poprvé byl v Anglii. Nebyl jsem ženatý, neměl jsem dítě, ale měl jsem vynikajícího tátu, kterého jsem nechtěl opustit. A pak ta nádherná filmařská parta kolem nové vlny českého filmu. Když jsem letěl do Anglie, přišli se se mnou na letiště rozloučit Miloš Forman, Ivan Passer, Jarda Papoušek... Byli tam skoro všichni a měli opravdovou radost, že si mě Angličané vybrali. Tam jsem dokonce dostal nabídku, abych zůstal, stačilo požádat o politický azyl. Ale já to neudělal. A připomenu jednu věc, na kterou se už zapomíná. V šedesátých letech jsem narazil v Anglii na spoustu lidí, kteří v podstatě byli komunisté. S jedním z nich jsem se

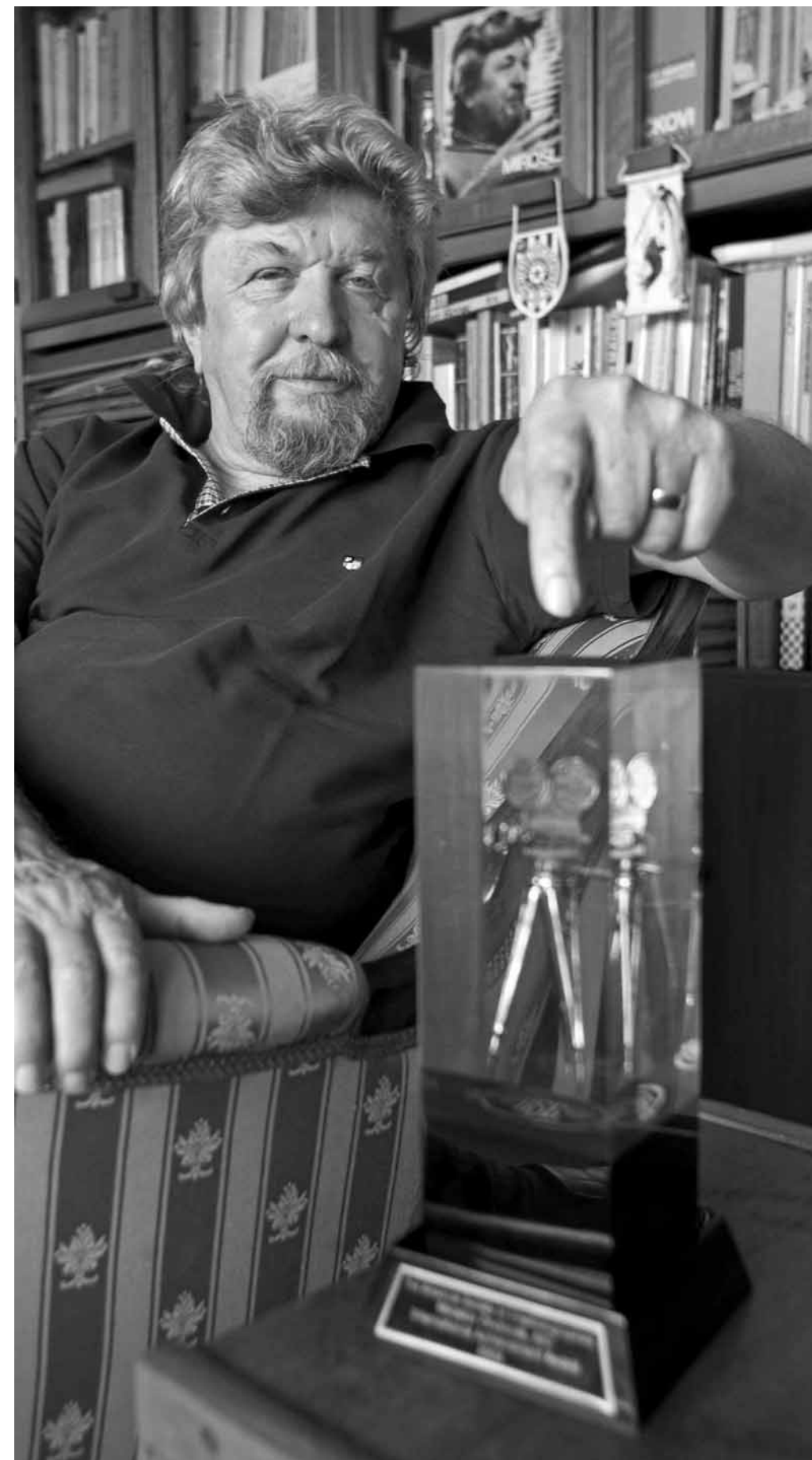
pohádal už u první večeře kvůli projevu, ve kterém Chruščov odhalil stalinismus. Tihle lidé věřili, že Stalin to dělal dobře, protože neměli se socialismem žádnou zkušenost.

Čím to, že vás komunisté znovu pustili do ciziny už v roce 1977, zatímco mnozí zůstali ještě dvanáct let zavření za železnou oponou?

Kameraman je v kategorii lidí, kteří nejsou nositelé myšlenek, jsou pouze realizátory myšlenek jiných. Právě proto na mě režim nebyl tak tvrdý. To ovšem neznamená, že to bylo jednoduché. Miloš mě pozval už na natáčení *Přeletu nad kukaččím hnízdem*, za který dostal v roce 1976 Oscara. Producent sem poslal scénář, ale nenapsal, kdo film bude režírovat. Tehdy si mě zavolał jeden úředník a řekl – víme, že ten film bude točit Forman. Jestli chceš dál dělat to, co děláš, hned za dveřmi na to zapomeň. To byla blbá doba. A jen na okraj – měl jsem tehdy točit s Otakarem Vávrou *Sokolovo*, ale zachránilo mě, pokud se to tak dá říct, že jsem ohluchl. V roce 1977 mě pustili natáčet *Vlasy*. Od té doby jsem zároveň mohl i nemohl. Kolem každé nabídky byly nejrůznější tahanice. Doma jsem točil už málo – *Božskou Emu* a *Příběh lásky a cti*.

Proč jste po roce 1989 vlastně poprvé a naposled odbočil z filmařské cesty a spoluzaložil soukromé rádio VOX?

V podstatě jsem po listopadu byl ještě mladý kluk, bylo mi šedesát. S Jardou Dietlem jsme vždycky snili o tom, že budeme mít vlastní televizi. A skladatel Karel Svoboda, se kterým se léta znám, zase toužil po soukromém rádiu. Když člověk šel do Československého rozhlasu, stáli dole bachaři a každého kontrolovali. Pro nás bylo nádherné mít rádio, kde nic takového neexistovalo. Byli jsme napojeni na všechny možné agentury, jako jsou ČTK nebo Reuters, a holky v redakci ze zpráv vybíraly, co chtěly, co jim připadlo zajímavé. Hlavním investorem byl Karel, já jsem u toho, jak se říká, jenom byl. Ale bavilo mě to pozorovat.

rozhovor

text Boris Dočekal
foto Markéta Navrátilová

Život je jako billiard

> říká kameraman Miroslav Ondříček

100
LET

HISTORIE AUTOMOBILŮ

SIMPLY CLEVER

vyhlídka 4x4

vyhlídka 3

vyhlídka 2

vyhlídka 1

Nová **Škoda** Octavia Combi 4x4
Nejlepší rozhodnutí jsou ta, která Vás baví

www.skoda-auto.cz

Skoda je registrovaná obchodní značka společnosti ŠKODA AUTO a.s. ŠKODA je registrovaná obchodní značka společnosti ŠKODA AUTO a.s. ŠKODA je registrovaná obchodní značka společnosti ŠKODA AUTO a.s.

na začátek

Stanislav Bernard
spolumajitel Rodinného pivovaru Bernard

Vlastní cestou

> zní náš slogan. Hledáme cesty, po kterých jiní nechodí. Nepasterizované pivo vaříme tradiční metodou; už tím se lišíme od většiny velkých pivovarů. Zachováváme a budeme zachovávat poctivý, chuťově zajímavý český ležák. Vlastní cestou jdeme i v reklamě. Veřejnost oslovujeme billboardovou kampaní Svět se zbláznil, držte se... Poslední rok v ní poukazujeme na absurdní jevy v české společnosti i politice. Nejde nám totiž jenom o reklamu, vyjadřujeme i naše osobní postoje. Značka Bernard směřuje k výjimečnosti, je to jiná značka piva.

Magazín Vlastní cestou, postavený na zajímavých textech a působivých fotografiích, je další způsob, jak komunikovat s veřejností. Firemní magazíny vydávají mnohé společnosti, ale většinou prezentují a propagují své produkty. My se zase vydáváme svou cestou. Samozřejmě budeme psát také o tom, co jsme v pivovaru udělali, v čem jsme dobří, lepší než ostatní, ale více stránek věnujeme něčemu jinému. Představíme mimořádné lidi a mimořádné události v kultuře i ve sportu. Proto rozhovor s kameramanem Miroslavem Ondříčkem a fotoreportáž z letošní Tour de France, proto humorná povídka Petra Šabacha. Magazín Vlastní cestou je naší cestou k vám a chceme, aby se stal i vaší cestou k nám.

„Držte se...“

vlastní cestou 1/05

říjen – listopad – prosinec

redakce
Stanislav Bernard
Boris Dočekal
Zdeněk Mikulášek
foto
Markéta Navrátilová
design
Štěpán Malovec
tisk
Tiskárna David, s. r. o.
vydavatel
Rodinný pivovar Bernard, a. s.
www.bernard.cz

Magazín Vlastní cestou vychází čtvrtletně. Chcete-li jej dostávat do poštovní schránky, navštivte www.bernard.cz (hlavní menu > sekce Magazin > formulář, který vyplníte a odešlete). Vaše připomínky a náměty můžete zasílat na pivovar@bernard.cz

Magazín Vlastní cestou je zaregistrován na Ministerstvu kultury ČR pod evidenčním číslem MK ČR E 14164

ilustrace na obálce > **Boris Jirků**

obsah

- 04 _ **Život je jako billiard**
rozhovor s Miroslavem Ondříčkem
- 10 _ **Pivní slavnosti**
obrazová reportáž z Humpolce
- 14 _ **Sen nepřestanete snít**
lahůdka z výtvarného umění
- 18 _ **Rodinný pivovar Bernard**
zajímavé informace
- 20 _ **Tour de France '05**
exkluzivní fotoreportáž
- 27 _ **Ach Juleku, Juleku**
povídka Petra Šabacha
- 28 _ **Bernard v reklamě**
ze zákulisí reklamních mágů
- 30 _ **Je lékem, nebo jedem?**
pivo a zdraví
- 34 _ **Chrám sv. Mikuláše**
z historie města Humpolce

Chrám sv. Mikuláše

Chrám je nejstarší stavební památkou města. První písemná zmínka o farním kostele sv. Mikuláše pochází z roku 1233. Původně ho spravoval řád německých rytířů, poté želivští premonstráti, za husitství utrakvisté. Pak se kostel vrátil do rukou premonstrátů. Jedná se o gotickou jednoduší stavbu s křížovou lodí. Hlavní břevno kříže tvoří prodloužené kněžiště. Stavba pravděpodobně nebyla po jistou dobu dokončena. Během staletí prodělala několik stavebních úprav a v literatuře ji uvádějí jako ukázkou vývoje českého stavebního umění. Kolem roku 1600 přistavěli podvěží s malou vížkou, do té doby věž kostelu chyběla. Tehdy do vížky umístili nejstarší známý humpolecký zvon Jiří. Vážil sedm centů a ulil ho zvonář Jan z Kostelce.

V letech 1722–1729 se želivská kanonie pustila do nových staveb i do úprav těch stávajících. Došlo také na přestavbu humpoleckého chrámu podle projektu slavného stavitele Jana Blažeje Santiniho, jehož dílem je například areál na Zelené hoře, který UNESCO zařadilo na seznam Světového kulturního dědictví. Santini kostel sv. Mikuláše barokizoval. Vnitřní výzdoba získala zcela barokní charakter. Půdorys chrámu byl upraven do dnešní podoby, byla přistavěna sakristie a chrámová loď nově zaklenuta. Zvýšena a uzavřena bání byla věž. Následujících 150 let nedošlo k žádným větším změnám ani opravám a kostel chátral.

Roku 1885 povýšili farní kostel na děkanský. Nový hlavní oltář zhotovil pražský řezbář Petr Krejčík podle pozdně gotického oltáře v Ústí nad Labem. Ozdobilo ho šest obrazů, jeden z nich zobrazuje i sv. Mikuláše. Součástí přestavby v novogotickém slohu byly také změny střešní konstrukce, klenby a zásadní úprava věže. Ta do té doby nebyla dominantou ani chrámu, ani města. Přestavbu svěřili pražskému architektu J. Blehovi a později ji dokončil místní stavitel J. Martin. Věž byla o poznání zvýšena a před podvěžím byl postaven novogotický portál. Závěr novogoticky upravené věže od té doby tvoří helmice s okénky a čtyřmi arkýři (věžičkami).

Chrám byl ještě restaurován v letech 1936–1937 humpoleckým stavitelem F. X. Lhotákem, který ho nechal zbavit posledních zbytků vnějších omítek a obnažil původní kamenné zdivo. Další opravy následovaly v 80. letech minulého století. Poslední nákladná oprava se uskutečnila v roce 2004 díky společnému úsilí církve, města, kraje Vysočina i podnikatelské veřejnosti. V chrámu instalovali nové varhany v barokním stylu, které věnoval humpolecký rodák Stanislav Kotyza.

před 1895

po 1904

dnes

Upravený text z brožury Kostel sv. Mikuláše, vydané v roce 2004.

100% hypotéka může být i Vaší realitou.

Petr Fejk, ředitel pražské zoo

Hypoteční úvěr

- 50% sleva z poplatku za hypotéku*
- všechny typy nemovitostí
- 100 % potřebné částky na bydlení

*pro žádosti podané do 31. 10. 2005

Můj svět. Moje banka.

infolinka 800 111 055
www.kb.cz